מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את ההבדל בין ירושה למורשת
- להכיר את ארבעת המעגלים של מורשת
- לזהות דוגמאות למורשת משפחתית, קהילתית, לאומית ואנושית

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – בחירה

1. ג – מורשת רחבה יותר וכוללת גם מנהגים ושפה
2. ב – השפה העברית
3. ב – שעושים אותה ומעבירים אותה הלאה
4. ב – שגם מה שאנחנו עושים היום יכול לעבור לדורות הבאים
5. ד – אנושות
6. ב – מתכון של סבתא

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מורשת רחבה יותר מירושה
2. נכון – כך מוסבר בטקסט
3. לא נכון – מורשת חיה ומתקיימת גם היום
4. נכון – כל מה שאנחנו עושים היום יכול לעבור הלאה
5. לא נכון – יש ארבעה מעגלים: משפחה, קהילה, עם, אנושות

חלק ג' – השלמת מילים

1. לדור
2. כסף
3. עם
4. משפחתית
5. מורישים
6. ו'

חלק ד' – התאמה בין מעגל לדוגמה

- 1 – ב (מתכון של סבתא)
- 2 – ד (מנהג חגיגה מקומי)
- 3 – א (השפה העברית)
- 4 – ג (ערכים של עזרה הדדית לכל בני האדם)

חלק ה' – שאלות פתוחות

1. תשובה טובה תסביר שירושה היא בעיקר דברים חומריים כמו כסף או חפצים, ואילו מורשת כוללת גם מנהגים, שפה וערכים, עם דוגמה מתאימה לכל אחת.
2. כי המורשת ממשיכה להתקיים ולהתחדש דרך פעולות ומנהגים של אנשים גם היום, ולא נשארת רק זיכרון מהעבר.
3. משפחה - מתכון משפחתי; קהילה - מנהג מקומי; עם - שפה או חג לאומי; אנושות - ערך משותף כמו עזרה לזולת.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מורשת רחבה יותר וכוללת גם מנהגים, שפה וערכים, לא רק חפצים
- כל דוגמה הגיונית למנהג או מסורת של קבוצת אנשים באזור מסוים
- הבנה שגם הפעולות וההרגלים שלנו היום יכולים לעבור לדורות הבאים

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדוגמה אישית של התלמידים למשהו שעבר במשפחתם
- כדאי לצייר על הלוח את ארבעת המעגלים כעיגולים מקוננים
- בחלק הפתוח מומלץ לתת זמן לשיתוף בעל פה לפני הכתיבה

דף תרגול: מהי מורשת – בין ירושה למורשת

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מה ההבדל בין ירושה למורשת. נראה דוגמאות מהמשפחה, מהקהילה, מהעם ומכל בני האדם.

📖 מילון קטן:

ירושה	דבר שעובר מאדם לאדם, בעיקר חפצים או כסף
מורשת	כל מה שעובר מדור לדור – מנהגים, שפה, סיפורים, ערכים
מעגל	קבוצה של אנשים שהמורשת שייכת אליה, למשל משפחה או עם
קהילה	קבוצת אנשים שחיים או פועלים יחד
מנהג	דבר שעושים שוב ושוב, שעובר מדור לדור
שורש	שלוש אותיות שמהן בנויה מילה בעברית
מורישים	נותנים משהו שיעבור הלאה לדורות הבאים

1 חלק א' – בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההבדל בין ירושה למורשת?

א) אין הבדל ב) ירושה היא רק כסף ג) מורשת רחבה יותר וכוללת גם מנהגים ושפה

ד) מורשת היא רק של אנשים עשירים

2. מה שייך למורשת של עם שלם?

א) כינוי מצחיק בין אחים ב) השפה העברית ג) מתכון של סבתא ד) שעון של אבא

3. מה המשמעות של המשפט "המורשת חיה"?

א) שהיא שמורה במוזיאון ב) שעושים אותה ומעבירים אותה הלאה ג) שהיא חדשה לגמרי

ד) שאסור לגעת בה

4. מה אומר המשפט "אנחנו גם מורישים"?

א) שאנחנו מוכרים חפצים ב) שגם מה שאנחנו עושים היום יכול לעבור לדורות הבאים

ג) שאסור לשנות מנהגים ד) שרק מבוגרים מורישים

5. איזה מעגל מתאים לדוגמה של חג משותף לכל בני האדם?

א) משפחה ב) קהילה ג) עם ד) אנושות

6. איזו דוגמה מתאימה למורשת משפחתית?

א) שפה לאומית ב) מתכון של סבתא ג) חג דתי ד) המצאה מדעית

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ירושה ומורשת הן בדיוק אותו דבר	☐	☐
2	מורשת כוללת גם שפה ומנהגים ולא רק חפצים	☐	☐
3	מורשת היא רק דבר ישן שמונח בארון	☐	☐
4	גם ילדים יכולים להוריש דברים לדורות הבאים	☐	☐
5	יש רק מעגל אחד של מורשת	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. מורשת היא כל מה שעובר מדור _____

2. ירושה היא בעיקר חפצים או _____

3. השפה העברית היא דוגמה למורשת של _____

4. מתכון של סבתא הוא דוגמה למורשת _____

5. אנחנו לא רק מקבלים מורשת, אנחנו גם _____

6. במילה מורשת האות י׳ של השורש מתחלפת באות _____

4 חלק ד׳ – התאמה בין מעגל לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. משפחה	___	**א.** השפה העברית
2. קהילה	___	**ב.** מתכון של סבתא
3. עם	___	**ג.** ערכים של עזרה הדדית לכל בני האדם
4. אנושות	___	**ד.** מנהג חגיגה מקומי

5 חלק ה׳ – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין ירושה למורשת, ותנו דוגמה לכל אחת

2. מדוע נכון לומר שמורשת אינה רק דבר ישן שמונח בארון?

3. הסבירו את ארבעת המעגלים של מורשת ותנו דוגמה לכל אחד

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין ירושה למורשת?

תנו דוגמה אחת למורשת קהילתית

מה הכוונה במשפט שגם אנחנו מורישים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀